

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
Chambres Extraordinaires au sein
des Tribunaux Cambodgiens

ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
Bureau des Co-juges d'instruction
Office of the Co-Investigating Judges
សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ

Dossier pénal/Criminal Case File
លេខ/No: 002/14-08-2006

លេខស៊ើបអង្កេត/Investigation
លេខ/No: 002/19-09-2007-ECCC-OCIJ

ឯកសារដើម Royaume du Cambodge
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
Religion Roi

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de réception):
26 / 01 / 2009

ម៉ោង (Time/Heure): 11:15

អង្គីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé
du dossier: K. K. Ratanak

ដីកាសម្រេចស្តីពីការមើលឯកសារសំណុំរឿង
ដោយជនជាប់ឃុំ

Ordonnance sur l'accès au dossier par les
détenus
Order on Access to the Case File by Detainees

យើង យូ ប៊ុនឡុង និង Marcel LEMONDE សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនៃអង្គ
ជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ("អ.វ.ត.ក.")

បានឃើញច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ
២០០៤ ("ច្បាប់ស្តីពី អ.វ.ត.ក.")

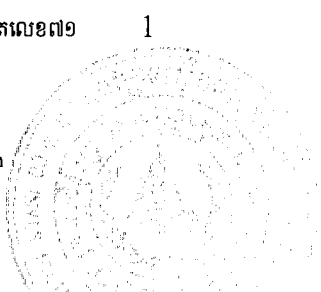
បានឃើញការបើកការស៊ើបអង្កេតលើឈ្មោះ នួន ជា និងជនត្រូវចោទដទៃទៀត
ត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យចំពោះ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ និងការបំពានបំពានធ្ងន់ធ្ងរលើ
អនុសញ្ញាក្រុងហ្សឺណែវ ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៤៩ បទល្មើសដែលមានចែង និងផ្ដន្ទាទោស
តាមមាត្រា៥ មាត្រា៦ មាត្រា២៩ (ថ្មី) និងមាត្រា៣៩ (ថ្មី) នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក.

ឯកសារបានចម្លងតាមទម្រង់ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម
CERTIFIED COPY/COPIE CERTIFIÉE CONFORME

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ចម្លង (Certified Date/Date de certification):
26 / 01 / 2009

អង្គីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé
du dossier: K. K. Ratanak

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា មានទីតាំងស្ថិតនៅ ផ្លូវជាតិលេខ៤ សង្កាត់ បឹងកេងកង ព្រះនរោត្តម ភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា លេខ៧១
ទូរស័ព្ទលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩១៤ ទូរសារលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩១៤
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia, National Road 4, Choam Chao, Dangkao Phnom Penh
Mail Po Box 71, Phnom Penh Tel:+855(0)23 218914 Fax: +855(0)23 218914
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens, Route nationale 4, Choam Chao, Dangkao, Phnom Penh
Boite postale 71, Phnom Penh. Tel: +855(0)23 218914

បានឃើញវិធាន ២២(៣) និងវិធាន ៥៦(៦) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អ.វ.ត.ក. (វិធានផ្ទៃក្នុង)

បានឃើញវិធាន ៩(២១) និងវិធាន ២៣ នៃវិធានសម្រាប់គ្រប់គ្រងការឃុំខ្លួនជន ដែលរង់ចាំការ ជំនុំជម្រះ ឬបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (វិធានស្តីពីការ គ្រប់គ្រងមន្ទីរឃុំឃាំង របស់ អ.វ.ត.ក.)

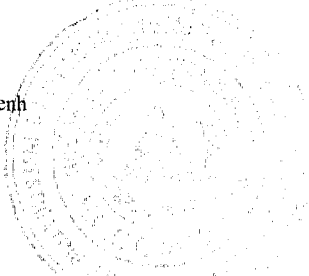
បានឃើញសំណើសុំការបញ្ជាក់របស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី អៀង ធីរិទ្ធ អំពីវិធានដែលនៅជាធរមាន ទាក់ទងនឹងការទទួលលិខិតថតចម្លងនៃឯកសារសំណុំរឿងរបស់ជនត្រូវចោទ ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០០៨ (A228)

បានឃើញសំណើសុំរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា ក្នុងការចូលមើលសំណុំរឿង ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨ (A239)

ការវិភាគឡើងវិញអំពីលិខិតវិធាន

១. នៅថ្ងៃទី ០៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨ ក្នុងសេចក្តីសម្រេចទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០១/១៩-០៩- ២០០៧-អ.វ.ត.ក.-ក.ស.ច.ស. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមមេធាវីការពារក្តី ធ្វើការផ្តល់ឱ្យជនជាប់ឃុំ នូវឯកសារថតចម្លងនៃសំណុំរឿង ដោយមានលក្ខខណ្ឌកំហិតមួយចំនួន ដែល តម្រូវឱ្យសមាជិករបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី ធ្វើការផ្តល់ឯកសារដោយផ្ទាល់ដៃ និងយក ត្រឡប់មកវិញនៅរៀងរាល់ល្ងាច^១។ អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេចនេះ មេធាវីការពារក្តីជនជាប់ ឃុំឃាំង នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក.-ក.ស.ច.ស. ត្រូវបានអនុញ្ញាតទទួល បានក្នុងលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ននូវផលប្រយោជន៍ប្រហាក់ប្រហែលគ្នានឹងនេះដែរ។

¹ 001/A54/I អនុស្សរណៈធ្វើជូនទៅនាយកមន្ទីរឃុំឃាំង អ.វ.ត.ក. ថ្ងៃទី ០៨ កុម្ភៈ ២០០៨

២. នៅថ្ងៃទី ២២ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៨ ក្រុមមេធាវីការពារក្តី អៀង ធីរិទ្ធ បានស្នើសុំឱ្យមានការបំភ្លឺ អំពីវិធានដែលកំពុងអនុវត្ត ទាក់ទងនឹងការទទួលលិខិតថតចម្លងនៃឯកសារសំណុំរឿងរបស់ ជនត្រូវចោទ (A228)

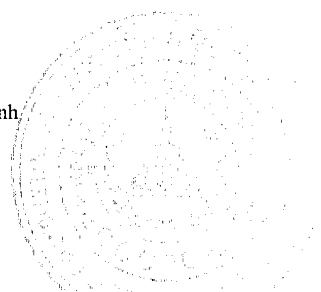
៣. នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨ ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានស្នើសុំឱ្យមានការផ្តល់ឱ្យ កូនក្តីរបស់ខ្លួន នូវឯកសារសំណុំរឿង (A239)

៤. នៅថ្ងៃទី ១១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៨ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានស្នើសុំយោបល់របស់ប្រធានមន្ទីរ ឃុំឃាំងទាក់ទងនឹងទឹកនៃឯកសារ និងធនធានបុគ្គលិកក្នុងការរក្សាទុកឯកសារសំណុំរឿងថតចម្លង (A228/2-239/2)។

៥. នៅថ្ងៃទី ១៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៨ ប្រធានមន្ទីរឃុំឃាំងបានឆ្លើយតបថា ដោយសារហេតុផលទឹកនៃឯកសារ និងហានិភ័យនៃអគ្គិភ័យ មន្ទីរឃុំឃាំងមិនមានលទ្ធភាពក្នុងការរក្សាទុកនូវឯកសារថតចម្លងទាំងអស់ នៃសំណុំរឿងនោះទេ ប៉ុន្តែអាចឱ្យមានការតម្លើងទូរតូចមួយដែលអាចចាក់សោរបាន ដើម្បីកំណត់ឯកសារខ្លះៗបាន (A/239/2/1)។

ច្បាប់ដែលត្រូវអនុវត្ត

៦. មាត្រា ១៤៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (ឆ្នាំ ២០០៧) មិនបាន អនុញ្ញាតឱ្យមេធាវីធ្វើការផ្តល់ដល់កូនក្តីរបស់ខ្លួន នូវឯកសារថតចម្លងនៃសំណុំរឿង នៅក្នុងក្របខណ្ឌ នៃនីតិវិធីធម្មតា នៅចំពោះមុខតុលាការកម្ពុជានោះទេ៖ “...មេធាវីអាចអានលិខិតនៃសំណុំរឿងឱ្យកូន ក្តីខ្លួនស្តាប់។ ផ្ទុយទៅវិញ មេធាវីមិនអាចឱ្យលិខិតថតចម្លងពីលិខិតនៃសំណុំរឿង ដល់កូនក្តីរបស់ខ្លួន បានឡើយ” ។

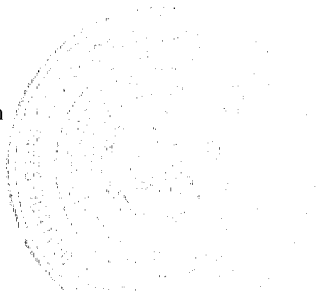

៧. វិធាន ៥៥(៦) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អ.វ.ត.ក. ចែងអំពីគោលការណ៍ថា “សហព្រះអាជ្ញា និងមេធាវីរបស់ភាគីទាំងអស់ មានសិទ្ធិគ្រប់ពេលវេលាក្នុងការពិនិត្យ និងថតចម្លងសំណុំរឿង ក្រោមការឃ្លាំមើលរបស់ក្រុមបញ្ជីនៃការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត” ។ ប៉ុន្តែអនុវិធាន ២២(៣ និង ៤) មិនមានចែងពីការហាមឃាត់ណាមួយក្នុងការមើលឯកសារសំណុំរឿងដោយផ្ទាល់ ដោយជនត្រូវចោទទេ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែរំលឹកថា នៅក្នុងការបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន មេធាវីត្រូវគោរព តាមបទប្បញ្ញត្តិនៃវិធានផ្ទៃក្នុង និងច្បាប់កម្ពុជាស្តីពីលក្ខន្តិកៈវិជ្ជាជីវៈមេធាវី និងបទដ្ឋាន និង ក្រមសីលធម៌ផ្សេងទៀត ដែលត្រូវអនុវត្តនៅក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈនេះ។

អំណះអំណាងរបស់ភាគី

៨. ក្រុមមេធាវីការពារក្តី អៀង ធីរិទ្ធ បានធ្វើការកត់សម្គាល់អំពី “វត្តមាននៃវិធាន និងការអនុវត្តន៍ ដែលផ្ទុយគ្នាចំពោះបញ្ញត្តិ ដែលទាក់ទងទៅនឹងការថតចម្លងផ្តល់ឱ្យជនត្រូវចោទនូវឯកសារ សំណុំ រឿង” ហើយបានស្នើសុំការបញ្ជាក់អំពីគោលនយោបាយរបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៤ នៃ កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ។ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានបញ្ជាក់ថា ការទទួលបានឯកសារសំណុំរឿង “ជាប្រចាំ” នឹងសម្រួលដល់កូនក្តីរបស់ខ្លួនក្នុងការរៀបចំការពារខ្លួន។

៩. មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានយកទង្វើករណីនៃសំណើរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ មកធ្វើជាការយោង ដោយ បន្ថែមថាការមើលឯកសារសំណុំរឿងជាទៀងទាត់ និង“លទ្ធផលការងាររបស់មេធាវីការពារក្តី” ច្រើនជាងមុន ជៀសជាងការរៀបចំដែលមានក្លែងប្លែងជាបណ្តោះអាសន្ននាពេលបច្ចុប្បន្ន គឺជាការ ចាំបាច់សម្រាប់កូនក្តីរបស់ខ្លួនក្នុងការ “ចូលរួមប្រកបដោយទៅផ្តែងផ្តាំ” នៅក្នុងកិច្ចស៊ើបសួរ។ មេធាវី បានស្នើសុំឱ្យមាន “បន្ទប់សុវត្ថិភាពបម្រុងទុកមួយ” ដែលមានផ្ទុកនូវ “ឯកសារថតចម្លងសំណុំរឿង លេខ ០០២ ទាំងមូល” សម្រាប់ការប្រើប្រាស់របស់ នួន ជា នៅអំឡុងពេលនៃម៉ោងធ្វើការ ព្រមទាំង ចង់ឱ្យដាក់ទូរស័ព្ទសម្រាប់ដាក់ឯកសារមួយនៅក្នុងបន្ទប់ឃុំឃាំងកូនក្តីខ្លួន ដែលអាចអនុញ្ញាតឱ្យកូនក្តី របស់ខ្លួនអាចមើលឯកសារទាំងនេះ ដោយគ្មានការកំហិត។

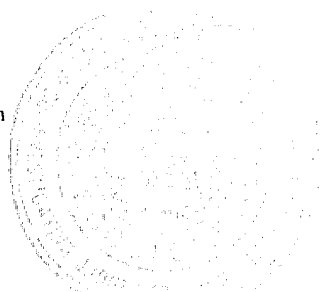
ហេតុផលនៃសេចក្តីសម្រេច

១០. ដោយអនុវត្តតាមមាត្រា ២៣ (ថ្មី) នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតកត់សំគាល់ ឃើញថា ចរិតលក្ខណៈនៃបទឧក្រិដ្ឋដែលបានចោទប្រកាន់ ភាពស្មុគស្មាញនៃសំណុំរឿង និងចំនួន ឯកសារដ៏ច្រើនលើសលប់ ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងដំណើរការនីតិវិធីរបស់ អ.វ.ត.ក. បង្កើតឱ្យមានភាព មិនច្បាស់លាស់ក្នុងការអនុវត្តន៍ជាក់ស្តែងនៃវិធាន ៥៥(៦)៖ ជាពិសេសការដែលមិនមានចែងហាម ឃាត់ច្បាស់លាស់អំពីការចូលមើលសំណុំរឿងនៅក្នុងវិធាន ២២(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អ.វ.ត.ក. បាន ឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីតម្រូវការនៃភាពទន់ភ្លន់មួយ គឺការអនុវត្តន៍តឹងរឹងនៃបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៤៩ នៃក្រម នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា មិនត្រូវបានគិតថាមានលក្ខណៈសមរម្យទេនៅក្នុងបរិបទនេះ។

១១. រឿងក្តីនៅក្នុងតុលាការអឺរ៉ុបសម្រាប់សិទ្ធិមនុស្ស ទាក់ទិននឹងចូលមើលសំណុំរឿងរបស់ជនត្រូវ ចោទ មានការវិវឌ្ឍន៍ទៅតាមពេលវេលា។ បន្ទាប់ពីបានពិចារណាឃើញថា ការកំហិតចំពោះមេធាវី របស់ជនត្រូវចោទ ក្នុងការមើលសំណុំរឿង មិនបានបំពានលើមាត្រា ៦ នៃអនុសញ្ញាអឺរ៉ុបសម្រាប់ សិទ្ធិមនុស្ស^២ ចមក (គឺវាដូចនឹងមាត្រា ១៤ នៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពី សិទ្ធិពលរដ្ឋ និងនយោបាយដែរ) វាមានការកើនឡើងនៃទំនោរទទួលស្គាល់ថា សិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទក្នុងការចូលរួមក្នុងការការពារខ្លួន និងគោលការណ៍ស្មើភាពជាមួយនិងអយ្យការ ទាមទារឱ្យមានការមើលភស្តុតាង “ដោយផ្ទាល់ និង គ្រប់គ្រាន់” នៅក្នុងកម្រិតមួយពីសំណាក់ជនត្រូវចោទដោយខ្លួនឯង ដូច្នេះ “អ្នកស្នើសុំ អាចកំណត់បាន ពីទង្វើករណី ដែលទាក់ទិននឹងការការពារខ្លួន ក្រៅពីអ្វីដែលមេធាវីរបស់ខ្លួន បានលើកឡើង”^៣។ តុលាការអឺរ៉ុបសម្រាប់សិទ្ធិមនុស្ស បានបំភ្លឺថា ការមើល “គ្រប់គ្រាន់” ត្រូវតែបានវាយតម្លៃ

² សូមអាន ជាដំបូង តុលាការអឺរ៉ុបសម្រាប់សិទ្ធិមនុស្ស (ECHR), *Kremzow ទល់នឹង ប្រទេសអូទ្រីស* សាលក្រម អង្គជំនុំជម្រះ ថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ពាក្យស្នើសុំ ល. ១២៣៥០/៨២ និង ECHR, *Kamasinski ទល់នឹង ប្រទេសអូទ្រីស* សាលក្រម អង្គជំនុំជម្រះ ថ្ងៃទី ១៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៩ ពាក្យស្នើសុំ ល. ៧៧៨៣/៨២។

³ ECHR, *Ocanlan ទល់នឹង ប្រទេសទួរគី* សាលក្រម អង្គជំនុំជម្រះ ថ្ងៃទី ១២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៥ ពាក្យស្នើសុំ ល. ៥៦២២១/១៩៩៧ កថា ១៤៣។

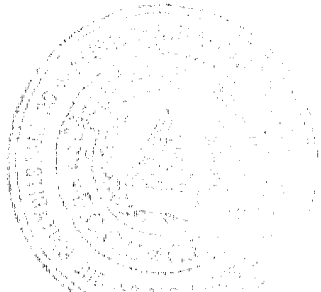
“ដោយគិតទៅដល់ធវិវត្តន៍នៃឯកសារដែលមានសម្រាប់ជនជាប់ឃុំ ចំនួន និងសារៈសំខាន់របស់ វា ក្នុងការវាយតម្លៃពីភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់នៃការឃុំខ្លួន”⁴ ។

១២. ការវិវត្តន៍នៅក្នុងយុត្តិសាស្ត្រនៃតុលាការអឺរ៉ុបសម្រាប់សិទ្ធិមនុស្ស ត្រូវបានផ្តុះបញ្ចាំងដោយច្បាប់ នៅក្នុងប្រទេសបារាំង (ដែលនីតិវិធីមានលក្ខណៈសមស្របជាមួយ អ.វ.ត.ក) ដែលទទួលស្គាល់សិទ្ធិ មួយចំនួនរបស់ជនជាប់ឃុំក្នុងការមើលសំណុំរឿង នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃកិច្ចស៊ើបសួរ⁵។

១៣. នៅតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិផ្សេងទៀត ទោះបីជាធវិវត្តន៍នៃ “សំណុំរឿង” នៅ ដំណាក់កាលមុនពេលជំនុំជម្រះ មិនអាចប្រៀបធៀបឱ្យត្រូវគ្នានឹងកិច្ចស៊ើបសួរនៅ អ.វ.ត.ក ក៏ដោយ ក៏មានការអនុវត្តដូចគ្នា គឺអនុញ្ញាតឱ្យជនជាប់ឃុំរក្សាច្បាប់ថតចម្លងនៃសំណុំរឿងរបស់ពួកគេនៅក្នុង បន្ទប់ឃុំយ៉ាង⁶។

១៤. ម្យ៉ាងវិញទៀត ចំពោះករណីនេះ ការមើលសំណុំរឿងបានទូលំទូលាយជាងមុន អាចឱ្យជនត្រូវ ចោទអនុវត្តទៅតាមសេចក្តីត្រូវការចាំបាច់ ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយដីការបស់សហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេត ទាក់ទិននឹងការបកប្រែ⁷ “ដោយចូលរួមចំណែកដល់ការបំពេញសេចក្តីត្រូវនៃការបកប្រែ” តាមរយៈការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងផ្នែកភាសារបស់ខ្លួន ។

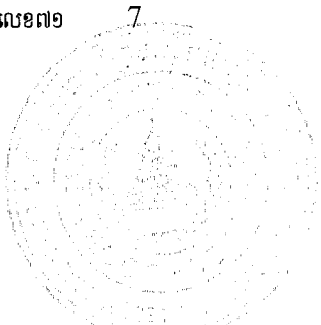
⁴ ECHR, *Migon លំនឹង ប្រទេសប៊ូឡា* សាលក្រម ផ្នែកទី ៤ ថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០២ ពាក្យស្នើសុំ ល. ២៥២៥៤/៩៤។ សូមអានផងដែរ ECHR, *Garcia Alva លំនឹង ប្រទេសអាណ្លីម៉ង់* សាលក្រម ផ្នែកទី ១ ថ្ងៃទី ១៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០២ ពាក្យស្នើសុំ ល. ២៣៥៥១/៩៤ និង ECHR, *Lietzow លំនឹង ប្រទេសអាណ្លីម៉ង់* សាលក្រម ផ្នែកទី ១ ថ្ងៃទី ១៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០១ ពាក្យស្នើសុំ ល. ២៥៥៧៩/៩៤។
⁵ សូមអានមាត្រា ១១៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបារាំង ដែលត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មនៅឆ្នាំ ២០០៧។
⁶ ជាឧទាហរណ៍ សូមអាន វិធាន ១១ និង វិធាន ៤១ នៃវិធានស្តីពី ការសួរសុខទុក្ខ និងការទំនាក់ទំនងរបស់ ICTY ។
⁷ A190 ដីការទំនើងសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ភាគី ថ្ងៃទី ១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៨

១៥. ដោយហេតុផលទាំងអស់នេះហើយ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត យល់ឃើញថា វាជាការចាំបាច់ ដែលត្រូវបង្កើតឱ្យមានគោលការណ៍ទូទៅមួយ ដើម្បីកំណត់អំពីកម្រិតសមស្របក្នុងការមើលសំណុំ រឿង សម្រាប់ជនត្រូវចោទ ដែលជាប់ឃុំទាំងអស់ ដោយគិតពីសិទ្ធិរបស់មេធាវី និងស្ថានភាពនៅក្នុង មន្ទីរឃុំឃាំងនាពេលបច្ចុប្បន្ន។ ក្នុងគោលដៅនេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បានដកស្រង់គំនិតចេញ ពីវិធាននីតិវិធី និងទម្លាប់អនុវត្តន៍ទាំងឡាយដែលបានបង្កើតឡើងនៅកម្រិតអន្តរជាតិ ដោយគិតពី ការអនុវត្តន៍ជាក់ស្តែងនៅក្នុងប្រព័ន្ធច្បាប់ដែលមានវិធាននីតិវិធីប្រហាក់ប្រហែលគ្នា និងពីស្ថានភាព ជាក់ស្តែងនៃមន្ទីរឃុំឃាំងដែលបានបង្កើតឡើង។

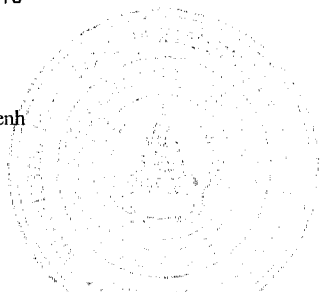
១៦. នៅក្នុងការអនុវត្តន៍ជាក់ស្តែង ដូចប្រធានមន្ទីរឃុំឃាំង បានលើកឡើងនៅក្នុងលិខិតរបស់ខ្លួន (A239/2/1) និងដូចបានបញ្ជាក់ច្បាស់នៅអំឡុងពេលនៃការចុះពិនិត្យមន្ទីរឃុំឃាំងដោយបុគ្គលិក របស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត រួមដំណើរជាមួយនឹងមន្ត្រីទំនាក់ទំនងមន្ទីរឃុំឃាំងនោះ គឺ មិនមានបន្ទប់ដែលមានទំហំធំអាចរក្សាទុកសំណុំរឿងទាំងមូលបានទេ។ លើសពីនេះទៀត វាមាន ការលំបាកសម្រាប់បុគ្គលិករបស់ផ្នែកគ្រប់គ្រងតុលាការ ក្នុងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពឯកសារសំណុំរឿង និងមិនអាចរក្សាឯកសារទាំងនោះបានល្អគ្មានអ្នកណាប៉ះពាល់ ដោយមិនមានវត្តមានមនុស្សនៅ ប្រចាំការជាអចិន្ត្រៃយ៍ដើម្បីពិនិត្យមើលពីការយកចេញ ចូល នៃឯកសារដែលត្រូវប្រើប្រាស់នោះទេ ដោយសារវាមិនស្ថិតនៅក្រោមអំណាច ឬសមត្ថកិច្ចរបស់បុគ្គលិកមន្ទីរឃុំឃាំងទេ។

១៧. ហេតុដូច្នោះ ការអនុវត្តន៍នាពេលបច្ចុប្បន្ន ដែលតម្រូវឱ្យសមាជិកនៃក្រុមមេធាវីការពារក្តី យកឯកសារទាំងនេះ ទៅមន្ទីរឃុំឃាំង និងយកត្រឡប់មកវិញ គឺជាវិធីតែមួយគត់ដែលអាចធ្វើបាន ដើម្បីធានាពីការទទួលខុសត្រូវ និងប្តូរណាភាពនៃសំណុំរឿង។ ដោយសារមន្ទីរឃុំឃាំង ស្ថិតនៅជិត នឹងការិយាល័យអចិន្ត្រៃយ៍របស់ក្រុមមេធាវីនោះ ការទាមទារដូច្នោះនឹងមិនបង្កជាការលំបាកដែល មិនអាចទទួលយកបានពីសំណាក់ក្រុមមេធាវីទេ។ លើសពីនេះទៀត វិធានសម្រាប់មន្ទីរឃុំឃាំង ដែលទើបត្រូវបានអនុម័តនាពេលថ្មីៗនេះ បានចែងយ៉ាងលំអិតពីនីតិវិធីសម្រាប់ក្រុមមេធាវីដែលមាន បំណងផ្តល់ឯកសារទៅឱ្យកូនក្តីរបស់ខ្លួន អនុលោមទៅតាមអនុវិធាន ៩(២១ និង២៣)។

ហេតុដូច្នោះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសម្រេចដូចខាងក្រោម៖

- **យល់ព្រម** ឱ្យសហមេធាវីជនជាប់ឃុំទាំងអស់ ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងការផ្តល់ជូនដល់ កូនក្តីរបស់ខ្លួននូវឯកសារថតចម្លងនានា នៃសំណុំរឿង និងសិទ្ធិក្នុងការទាក់ទងចាំបាច់សម្រាប់ រៀបចំការការពារក្តី និងជាអ្នកយកឯកសារទាំងនេះត្រឡប់មកវិញដោយខ្លួនឯង ឬតាមរយៈ សមាជិកនៃក្រុមរបស់ខ្លួន អនុលោមទៅតាមនីតិវិធី ដែលមានចែងក្នុងវិធានសម្រាប់មន្ត្រី ឃុំឃាំង ជាពិសេសអនុវិធាន ៩(២១ និង២៣)។
- **អនុញ្ញាត** ឱ្យជនជាប់ឃុំម្នាក់ៗ អាចទុកឯកសារទាំងនេះនៅក្នុងបន្ទប់របស់ខ្លួនសម្រាប់ រយៈពេលយូរទៅតាមការចាំបាច់ និងប្រើប្រាស់វាទាំងនៅក្នុងបន្ទប់និងនៅពេលជួបមេធាវី របស់ខ្លួន ប៉ុន្តែឯកសារដែលទុកទាំងអស់ក្នុងពេលតែមួយ មិនត្រូវឱ្យលើសពីចំណុះផ្ទុកនៃ ទូរសម្រាប់ដាក់ឯកសារអាចចាក់សោរបាន ដែលនឹងត្រូវដាក់នៅតាមបន្ទប់ឃុំឃាំងនីមួយៗ នោះទេ។
- **ស្នើ** ឱ្យប្រធានមន្ត្រីឃុំឃាំង ពិភាក្សាជាមួយនឹងមន្ត្រីទំនាក់ទំនងមន្ត្រីឃុំឃាំង និងអង្គភាពគាំ ពារការការពារក្តី ដើម្បីអនុវត្តដីកានេះ រួមទាំងការផ្តល់ទូរសម្រាប់ដាក់ឯកសារដែលអាចចាក់ សោរបានទៅឱ្យជនជាប់ឃុំម្នាក់ៗផង ហើយជូនដំណឹងមកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតវិញ អំពីលទ្ធផលនៃការអនុវត្តដីកានេះ។
- **ស្នើជាបន្ថែម** ឱ្យប្រធានមន្ត្រីឃុំឃាំង ធានាថាឯកសារទាំងនេះត្រូវបានរក្សាទុកយ៉ាង មានសុវត្ថិភាព នៅពេលមានការមកសួរសុខទុក្ខពីអ្នកដទៃដែលមិនមែនជាសមាជិកនៃក្រុម មេធាវីការពារក្តី។

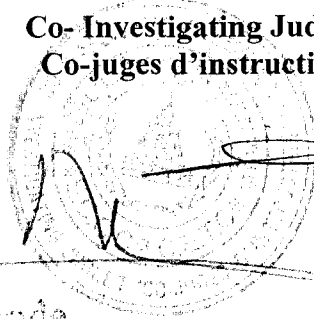

- ស្នើ ឱ្យមន្ត្រីទំនាក់ទំនងមន្ទីរឃុំឃាំង ធានាថា រាល់សេចក្តីណែនាំទាំងឡាយចំពោះក្រុមមេធាវីការពារក្តី ទាក់ទិននឹងការចូលរួមបញ្ជូនក្តីរបស់ខ្លួននៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ត្រូវបានកែសម្រួលក្នុងករណីចាំបាច់ ដើម្បីឱ្យស្របតាមដីកានេះ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៩

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត

**Co- Investigating Judges
Co-juges d'instruction**

MARCEL Lemonde

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី